

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΘΕΑΤΡΟ

ΔΡΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΕΙΣ

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

ΒΙΒΛΙΟ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΚΗΝΕΣ

Όταν η φαντασία σπάει τα δεσμά

Συγκλονιστική έκθεση στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης με έργα ζωγραφικής από φυλακισμένους μαθητές

Της ΣΑΝΤΡΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

«Το έργο απεικονίζει έναν νεαρό που αποφυλακίζεται και αναρωτείται για το μέλλον του. Μπροστά του ανοιγούνται δύο δρόμοι: ο καλός και ο κακός. Η επιλογή πολλές φορές δεν είναι τόσο εύκολη. Για να διαλέξεις τον καλό δρόμο, πρέπει να έχεις στηρίξει από την οικογένεια, τους φίλους, την ίδια την κοινωνία...». Ο Αιμιλιάν είναι μαθητής Λυκείου στο Ειδικό Κατάστημα Κράτους Νέων Αυλώνα και μαζί με συμμαθητές του συμμετείχε στη δημιουργία ζωγραφικών έργων που εκτίθενται εδώ και λίγες μέρες στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. «Πέρα από τα Οριά» είναι ο τίτλος της συγκλονιστικής αυτής έκθεσης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΜΣΤ Χωρίς Σύνορα και φέρ-

νει στο φως της δημοσιότητας τα όνειρα και τη φαντασία φυλακισμένων παιδιών.

Ενα από τα έργα που φιλοτέχνησαν τα παιδιά του Καταστήματος Κράτους, μιας εκπαιδευτικής δράσης που όπως μπορεί κανείς να φανταστεί, υπήρξε εξαιρετικά ενδιαφέρουσα αλλά και δύσκολη για όλους δύσοι συμμετείχαν, διότι απεικονίζει ένα ανθρώπινο που βρίσκεται μπροστά σε ένα σταυροδρόμι. «Τώρα τι κάνουμε» αναρωτιέται. Από δεξιά υπάρχει ο δρόμος της ασφάλειας που για τους περισσότερους από εμάς θεωρείται δεδομένος, η καθημερινή ζωή ενός «ελεύθερου» παιδιού που πάει σχολείο και μένει σε ένα ειρηνικό όμορφο σπίτικό, από αριστερά η επιστροφή στην παρανομία, το σκοτάδι, τη ληστεία, τη φυλακή...

«Σε κάποιους δεν δίνεται η ευκαιρία και η στήριξη που χρειάζονται. Είναι αυτοί που επιλέγουν τελικά τον κακό δρόμο σαν εύκολη λύση. Μπλέκουν δηλαδή στις ίδιες παρανομίες που τους οδηγούσαν στη φυλακή. Κάνουν κλοπές, ληστείες, διακινούν ναρκωτικά, πιστεύοντας πως θα κερδίσουν με ευκολία χρήματα. Αυτό όμως τελικά τους οδηγεί στα ίδια λάθος και ξανά στη φυλακή. Πρωτικά ασκολήθηκα με το έργο, επειδή ήθελα να εκφράσω στην κοινωνία τις απόψεις μου σχετικά με τον «καλό» και τον «κακό» δρόμο. Επίσης, ήθελα να φανεί πως ο καθένας μπορεί να κάνει την επιλογή του και να συνεχίσει τη ζωή του, όπως ο ίδιος θέλει», γράφει ο Αιμιλιάν στο δικό του σημείωμα πλάι σ' εκείνα των συμμαθητών του που εκτίθενται με τέρα.

Η ποι «δυνατή» μαρτυρία από την εμπειρία της έκθεσης «Πέρα από τα Οριά» έρχεται από τον Πέτρο Δαμιανό, διευθυντή του Γυμνασίου-Λυκείου των παιδιών, το οποίο βρίσκεται μέσα στη φυλακή. «Ηταν εκπληκτικό το πώς υποδέχτηκαν τα παιδιά το Μουσείο. Επί μάρτισ ώρα, όσο διήρκεσε η παρουσίαση της δράσης και των έργων, κανείς δεν κουνήθηκε από τη θέση του κι

Ένα από τα δύο έργα που δημιούργησαν μαθητές του Γυμνασίου-Λυκείου του Ειδικού Καταστήματος Κράτους Νέων Αυλώνα.

«Η συγκεκριμένη δράση βοήθησε τα φυλακισμένα παιδιά να νιώσουν ισότιμα μέλη της κοινωνίας», ανέφερε ο Πέτρος Δαμιανός, διευθυντής του σχολείου.

Η χαρά των παιδιών στο άκουσμα ότι τα έργα τους θα εκτεθούν στο Μουσείο έγινε πίκρα, γιατί λόγω νομοθεσίας δεν θα μπορούσαν να επισκεφθούν την έκθεση.

επιπλέον ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών έλεγαν τη γνώμη τους. Στην πορεία ήταν φανερό ότι η συγκεκριμένη δράση τους βοήθησε να νιώσουν ισότιμα μέλη της κοινωνίας, ανέφερε ο Πέτρος Δαμιανός, επηγόντως μας εν τάξει τις δύσκολες συνθήκες διαβίωσης δασκάλων και μαθητών σε ένα σχολείο που βρίσκεται μέσα στη φυλακή αλλά και τη θετικά γεγονότα, όπως το νέο που περιμένουν για έναν μαθητή που πήγε καλά στις Πανελλήνιες.

Ισως το πιο συγκλονιστικό είναι η είδηση ότι στα παιδιά δεν επιτρέπεται να δουν την έκθεσή τους...

Οι επιμελήτριες

Για το στάσιμο της έκθεσης και τον τρόπο που δούλεψαν με τα παιδιά μίλησαν από την πλευρά τους οι επιμελήτριες Κλεάνθη-Χριστίνα Βαλκανά και Μαρίνα Τσέκου.

«Η συνεργασία με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Διάπολις» μας έδωσε την ευκαιρία να έρθουμε σε επαφή

με το Γυμνάσιο-Λύκειο του Ειδικού Καταστήματος Κράτους Νέων Αυλώνα και να υλοποιήσουμε ένα διαπολιτισμικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα ειδικά σχεδιασμένο για τη συγκεκριμένη ομάδα νέων που κατέχουν υφίσταται τον κοινωνικό αποκλεισμό. Κύρια επιδιώκηση μας ήταν να ενθαρρύνουμε την αυτοέκφραση των παιδιών μέσα από τον διάλογο και την καλλιτεχνική έκφραση, καθώς και τη μεταξύ τους επικοινωνία. Το έναυσμα για την ανάσυρση βιωμένων εμπειριών και την εξωτερικού συναίσθημάτων και σκέψεων έδωσαν έργα σύγχρονης τέχνης, τα οποία είχαμε επιλέξει με κριτήριο το κοινωνικοπολιτικό τους περιεχόμενο.

Κατά τη διάρκεια των δύο επισκεψών μας παρουσιάσαμε μέταξυ άλλων μέσω προβολών έργα των Μπίλ Βιόλα, Κοκένη Εργκούν, Κέντελ Γκιρς, Βλάστη Κανιάρη, Αντρέα Μπάσουερς που βιώνουν κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες απόμων ιδιαιτερά όταν τα άτομα αυτά είναι νέοι άνθρωποι».

«Είμαστε παιδιά, που κάναμε λάθος»

«Ξαφνικά ένα πρώι και ενώ τις προηγούμενες μέρες αποσύραται από το σχολείο για να παρευρεθώ στο δικαστήριο και δεν είχα παρακολουθήσει τις δύο παρουσιάσεις του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, που θα καθηγήται μου μου είπε πως πρέπει με σταυροδρόμη» αναρωτιέται. Από δεξιά υπάρχει ο δρόμος της ασφάλειας, που για τους περισσότερους, περισσότεροι είναι στην περιορισμένη ζωή του Μουσείου. Το έκανα με μεγάλη μου χαρά. Στην ομάδα ζωγραφικής είμαστε δεκαπέντε άτομα. Το καθένα έδωσε τη δική του ιδέα και αρχίσαμε να δημιουργούμε το έργο, για το οποίο δουλέψαμε όλοι μαζί», σημειώνει ο Ελιό. «Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης επισκέφτηκε το σχολείο μας και μας έδειξε έργα από την έκθεση «Τέχνης Πολιτική». Συγκεκριμένα μάς παρουσίασε τα έργα που αφορούσαν τα οριά, τον περιορισμό και τα σύνορα. Μεγαλύτερη εντύπωση μου έκανε το έργο με τον τίτλο «συρματοπλέγματα». Αυτομάτως σκέφτηκα τη φυλακή και τον εγκλεισμό», λέει από την πλευρά του ο Κρισάρην.

«Η δική μου επιλογή να συμμετάξω στο έργο για το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ήταν πολύ σημαντική, γιατί έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να δείξω στον κόσμο ότι ο κάθε άνθρωπος έχει πολλές δυνατότητες και μπορεί αν θέλει να διαλέξει το δικό του δρόμο», αναφέρει ο Εντισον. «Πάντα ένας άνθρωπος στη ζωή του αναζητεί ένα καλύτερο αίμριο. Ορισμένες φορές όμως ένα νεαρό άτομο δεν σκέφτεται σωστά τις πράξεις του και παρασύρεται, πιστεύοντας πως με τις παράνομες πράξεις θα κερδίσει χρήματα εύκολα και γρήγορα. Οταν όμως το ξανασκέφτεται συχνά μετανιώνει. Μέσα από αυτόν τον πίνακα θέλουμε να αποδείξουμε πως είμαστε παιδιά, που κάποια στιγμή κάναμε λάθος, αλλά αν μας δοθεί ξανά η ευκαιρία θα μπορέσουμε να την αξιοποιήσουμε».